

Yliopistojen rahoitusmalli ja vaikuttavuus: samaa seurustelun avaruutta?

Rahoitusmalli nyt!
Keskustelua yliopistojen vaikuttavuudesta

Tieteiden talo

25.4.2018

Leena Wahlfors

Suomen yliopistot ry
Finlands universitet rf

Yliopistojen rahoitusmalli ja vaikuttavuus: samaa seurustelun avaruutta?

- Seurustelua?!?
- Uuden tulossopimuskauden rahoitusmallin sisällöt ja muodot?
....UNIFIn ajatuksia
- Mitä on yliopiston vaikuttavuus?
- Miten tehdä se näkyväksi ja osoittaa se?
- Vaikuttavuus yliopistojen rahoitusperusteeksi ja osaksi rahoitusmallia?

Simmel ja seurustelu

- Yhteiskunta on olemassa silloin kun yksilöt ovat vuorovaikutuksessa toisiinsa
- Vuorovaikutus syntyy määrättyjen päämäärien saavuttamiseksi
- Yhteiskunta on lukemattomin eri tavoin toteutuva muoto, joka saa erilaisia sisältöjä
- Myös rahoitusmalli vaihdannan välineenä muodostaa yhteiskunnallisuuden, joka on saanut eri aikoina erilaisia sisältöjä ja muotoja
- Rahoitusmalliin on politikoitu ja politisoitu erilaisia elementtejä erilaisten tarpeiden ja tavoitteiden tyydyttämiseksi
- Myös tiede- ja korkeakoulupoliittiset muotivirtaukset ovat vaikuttaneet seurustelun sisältöihin ja muotoihin

	Vaikuttavuus	Laatu	Kansainvälisyys	
Koulutus 39 %	<p>suoritetut ylemmät korkeakoulututkinnot 13 %</p> <p>suoritetut alemmat korkeakoulututkinnot 6 %</p> <p>avoimena yo-opetuksena, erillisinä opintoina ja erikoistumiskoulutuksina suoritetut opintopisteet 2 %</p> <p>valmistuneet työlliset 2 %</p>	<p>55 op suorittaneiden määrä 10 %</p> <p>opiskelijapalaute 3 %</p>	<p>ulkomaalaisten suorittamat ylemmät korkeakoulututkinnot 1 %</p> <p>kansainvälinen opiskelijavaihto 2 %</p>	Laajuus
Tutkimus 33 %	<p>suoritetut tohtorintutkinnot 9 %</p> <p>julkaisut 13 % - vertaisarvioidut: julkaisufoorumin tasoluokka 3 (kerroin 4), luokka 2 (3), luokka 1 (1) ja luokka 0 (0,1)</p> <p>- muut julkaisut, (kerroin 0,1)</p>	<p>kilpailtu tutkimusrahoitus 9 % - josta kansainvälinen kilpailtu tutkimusrahoitus 3 %</p> <p>- josta muu kilpailtu tutkimusrahoitus 6 %</p>	<p>ulkomaalainen opetus- ja tutkimushenkilöstö 2 %</p>	
Koulutus- ja tiedepolitiikan tavoitteet 28 %	<p>strategiaperusteinen rahoitus 12 %</p> <p>alakohtaisuus 9 % (taidealat, tekniikka, luonnontieteet, lääketieteelliset alat)</p> <p>valtakunnalliset tehtävät 7 % (valtakunnalliset erityistehtävät, harjoittelukoulut, Kansalliskirjasto)</p>			

LAAJEMPI TOIMINTAKENTTÄ JA RAHOITUSPOHJA

Elinikäinen oppiminen

RAHOITUSMALLI

Perus-
rahoitus

Strategia-
perusteinen
rahoitus

Tulos-
perusteinen
rahoitus

UNIFI

UUTTA LUOVAT YLIOPISTOT
JA AMMATTIKORKEAKOULUT
Lisää ennakoivuuutta ja
reagoitokykyä

Vahvat ja kansainvälisesti
vetovoimaiset osaamisen
keskittymät

Aktiivisesti mukana maailman
kiinnostavimmissa verkostoissa

Avoimuus, kansainvälisyys ja
globaali vastuu

Vahva TKI-toiminta ja
monimuotoinen

MINEN, TIEDE
IHMISEN JA
HYVÄKSI
ista
into
ja ja
kehittämistä
eisiin
imus- ja
ntaan: tieteen
maa, kestävä
ää

Keskeiset tavoitteet uuden rahoitusmallin osalta

- Edistetään vision päätavoitteita
- Yksinkertaistetaan mallia (vähemmän indikaattoreita)
- Annetaan tila yliopistoille erikoistua ja kannustetaan yhteistyöhön ja työnjakoon (keskinäisen kilpailun sijaan)
- Ennakoitava, pitkäaikainen rahoitus
- Strategisessa rahoituksessa läpinäkyvät jakoperusteet

Keskeisiä kysymyksiä rahoitusmalliin liittyen

- Strategiaperusteisen, tulosperusteisen ja perusrahoituksen osuuksien mitoitus?
- Korkeakoulutuksen rahoituspohjan laajentaminen, mm. elinikäinen / jatkuva oppiminen
- Vaikuttavuus?

Vaikuttavuus kumpuaa yliopiston perustehtävistä

- Yliopistojen yhteiskunnallinen vaikuttavuus syntyy ennen kaikkea yliopistojen perustehtävistä koulutuksesta sekä tieteellisestä ja taiteellisesta toiminnasta
- ~~• Yliopistojen ns. kolmas tehtävä~~
- ~~• Kolmannen tehtävän tuotosten mittaaminen~~

Vaikuttavuus osaksi rahoitusmallin seurustelun avaruutta?

- yliopistot tuottamaan vaikuttavuusnarratiiveja tai
- yliopistojen raportointi keinoista tukea vaikuttavuutta

vaikuttavuuden keinot, tavoitteet ja arviointi osaksi strategisen rahan määräytymistä

Vaikuttavuus osaksi rahoitusmallin seurustelun avaruutta?

- Kaikkea ei tarvitse varmistaa rahoitusmallin avulla
- Kun yliopisto tuottaa korkeatasoista tutkimusta ja koulutusta, on se lyhyellä tai pidemmällä aikavälillä varmasti vaikuttavaa
- **Luottamus** rahoittajan ja yliopistoyhteisön välillä tärkeää

Yliopistojen vaikuttavuus kuuluu rahoitusmallia laajempaan seurustelun avaruuteen

- koulutuksen ja tutkimuksen vaikuttavuus tulee kyetä kuvaamaan ja
- kertomaan suurelle yleisölle, yhteiskunnalle laajasti
- päätöksentekijöille: yliopistojen vaikuttavuus on koulutuspolitiikan lisäksi, sosiaali- ja terveyspolitiikkaa, turvallisuuspolitiikkaa, ulkopolitiikkaa etc.